

Žádost o podporu pozměňovacím návrhům, jejichž cílem je zabránit zvýšení limitů přesčasové práce ve zdravotnictví

Vážená paní senátorko, Vážený pane senátore,

dovoluji si tímto obrátit se na Vás jménem České lékařské komory s naléhavou žádostí, abyste podpořil(a) pozměňovací návrh, jehož cílem je odstranit z projednávané novely zákoníku práce ustanovení navržená skupinou poslanců, jejichž cílem je prodloužení maximální týdenní pracovní doby (včetně přesčasů) ve zdravotnictví na 56 hodin týdně a v případě zaměstnanců zdravotnické záchranné služby dokonce na 60 hodin týdně.

Zvyšování limitů přesčasové práce ve zdravotnictví je v rozporu s Evropskou legislativou

Jako lékař se nechci pouštět do diskusí o legalitě ustanovení, které by diskriminovalo a poškozovalo zdravotníky oproti ostatním zaměstnancům a omezím se na pouhé konstatování, že podle právníků České lékařské komory je Poslaneckou sněmovnou schválený text, který musíte nyní pod časovým tlakem projednávat, v rozporu s maximálními povolenými limity týdenní pracovní doby (48 hodin týdně) stanovenými v článku 6 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby. Zároveň nechci předjímat důsledky, které by svévolné porušení této směrnice pro Českou republiku mělo. Je nepochybné, že pokud by byl zákoník práce schválen včetně tohoto diskriminačního opatření, obrátily by se odborové organizace s podporou České lékařské komory na orgány Evropské unie s výzvou, aby zjednaly nápravu.

Zvyšování limitů přesčasové práce ve zdravotnictví ohrozí bezpečnost pacientů

Jako prezident České lékařské komory považuji za svoji povinnost upozornit Vás, že Evropskou unií prosazené maximální limity přesčasové práce považuji v první řadě za normu na ochranu pacientů. Velké studie prováděné například ve Velké Británii v rámci její Národní zdravotní služby jednoznačně prokázaly, že přepracovaní lékaři častěji chybují, čímž se zvyšuje riziko poškození pacientů. Není žádný důvod předpokládat, že v podmínkách českého zdravotnictví by tomu mělo být jinak. Nikdo z nás by si jistě nepřál být například operován nevyspalým chirurgem. V případě profesionálních řidičů, strojvůdců nebo pilotů

nikdo nezpochybnuje nutnost dodržovat povinné přestávky. Proč by tomu mělo být v případě lékařů jinak?

Poslanci, kteří předložili onen nebezpečný návrh, jehož přijetím změnila Poslanecká sněmovna ČR bezproblémovou transpoziční novelu v „třaskavé téma“, argumentovali tím, že v nemocnicích je zákoník práce porušován nebo obcházen. Ano to je pravda, prohlubující se nedostatek lékařů je závažný problém. Avšak i když insuficientní kontrola ze strany inspektorátů práce nezajišťuje dodržování zákona, přesto jeho existence vytváří soustavný tlak na změny v organizaci práce a zajištění většího množství zdravotnického personálu. Situace se sice pomalu, ale přesto zlepšuje. Přístup, kdy místo snahy prosadit respektování zákona, tento zákon zdeformujeme, považují za dětinský. Asi by nikoho nenapadlo zvyšovat nejvyšší povolenou rychlost jízdy v obcích jen proto, že část řidičů současné limity nerespektuje. Asi by nikoho nenapadlo rušit zákaz řízení pod vlivem alkoholu jen proto, že část nezodpovědných řidičů před jízdou pije. Proč obdobně dětinských způsobem zákonodárci přistupují ke zdravotnictví?

Zvyšování limitů přesčasové práce ve zdravotnictví prohloubí nedostatek lékařů v nemocnicích a zhorší dostupnost zdravotní péče

Poslanci, kteří prosadili zvýšení množství možné přesčasové práce ze 48 na 56 hodin týdně, tedy v podstatě sedmidenní pracovní týden, tvrdí, že tímto vyřeší nedostatek lékařů. Opak je pravdou. Obrovské množství přesčasové práce je jedním z hlavních důvodů, proč mezi mladými lidmi klesá zájem o lékařské povolání. Hloupý návrh, jehož cílem snad mělo být zmírnění nedostatku lékařů, tak v delším časovém horizontu kvůli poklesu atraktivity našeho povolání pro mladé studenty, nedostatek lékařů ještě prohloubí. Změna poškozující lékaře a lékařky jen zbytečně zvýší napětí v resortu zdravotnictví. Již v současnosti mladí lékaři začínají připravovat hromadné vypovídání dohod zajišťujících nyní ústavní pohotovostí službu a domlouvají se na tom, že budou odmítat pracovat nad rámec zákonné povinnosti 150 přesčasových hodin ročně.

Zvyšování limitů přesčasové práce ve zdravotnictví poškodí zejména mladé lékařky a lékaře

Dalším aspektem, na který Vás chci upozornit je skutečnost, že v současnosti již více než dvě třetiny čerstvých absolventů lékařských fakult jsou ženy. A mladé lékařky nemají zájem trávit čas v práci na úkor své rodiny. Budou-li vystaveny nátlaku, který je poškozují v porovnání s jinými zaměstnankyněmi, zvyšuje se riziko, že z nemocnic odejdou. Nechápu, proč by právě lékařky neměly mít stejná práva na rodinný život, jako mají ostatní zaměstnané ženy. Proč by měly být nuceny k tomu, aby každý týden odpracovaly nejenom jednu, ale hned dvě pracovní směny navíc? Argument, že nadlimitní přesčasová práce bude pouze „dobrovolná“, vyznívá krajně falešně v zrcadle výsledků ankety mezi mladými lékaři, z nichž většina si stěžuje na nejrůznější formy šikany a diskriminace, které jsou v rámci předatestační přípravy vystavování.

Zvyšování limitů přesčasové práce ve zdravotnictví nebylo projednáno ani s Českou lékařskou komorou, ani s odborovými organizacemi

Závěrem musím ještě připomenout, že poslanecký návrh zvyšující povolené množství přesčasové práce ve zdravotnictví o dalších 8 hodin týdně, tedy o celou jednu pracovní směnu, nebyl projednán ani s Českou lékařskou komorou, ani s odborovými organizacemi, které lékaře a zdravotníky zastupují.

Děkuji za pozornost, kterou problémům našeho zdravotnictví věnujete, a ještě jednou si Vás tímto dovoluji v zájmu lékařů a lékařek pracujících v nemocnicích, ale zejména v zájmu našich pacientů požádat o pomoc.

V Praze 11.7.2023

S uctivým pozdravem

MUDr. Milan Kubek – prezident ČLK